

550.

Rozporządzenie Ministra Reform Rolnych

z dnia 24 maja 1924 roku

**o upoważnieniu do zawodowego wykonywania
scalania gruntów.**

Na mocy p. f ustępu B. art. 2 ustawy z dnia 11 sierpnia 1923 r. o zakresie działania Ministra Reform Rolnych i organizacji Urzędów i Komisji Ziemskich (Dz. U. R. P. № 90 poz. 706) oraz ust. końcowego art. 10 ustawy z dnia 31 lipca 1923 r. o scalaniu gruntów (Dz. U. R. P. № 92 poz. 718), zarządza się co następuje:

§ 1. Upoważnienia do zawodowego wykonywania scalania gruntów udzielane będą osobom fizycznym, posiadającym obywatelstwo polskie, pełnię praw obywatelskich i nieskazitelną przeszłość, które w dotychczasowej swej działalności w dziedzinie prac, związanych z przebudową ustroju rolnego, bądź w okresie przebywania na służbie w urzędach ziemskich lub innych urzędach państwowych polskich, względnie b. państw zaborczych, bądź w okresie osobistej pracy zawodowej:

- a) posiadły całkowitą znajomość zasad prawidłowego scalania gruntów i wykazują znajomość ustaw i rozporządzeń w przedmiotach, związanych z przebudową ustroju rolnego, a zwłaszcza w dziedzinie scalania gruntów i organizacji władz i urzędów ziemskich, opartą na zawodowym wykształceniu, oraz

b) wykazywały się wydatnym czynnym udziałem przy przeprowadzaniu na gruncie prac, dotyczących scalenia.

W celu stwierdzenia czy kandydat odpowiada warunkom pomienionym w p. a, Minister Reform Rolnych może poddać kandydata egzaminowi przed specjalną przez siebie powołaną komisją egzaminacyjną.

§ 2. Osoby ubiegające się o powyższe upoważnienie winny przedłożyć do Ministerstwa Reform Rolnych, za pośrednictwem okręgowego urzędu ziemskiego, na którego terenie działalności zamieszkują:

1) należycie osteplowane podanie o udzielenie upoważnienia do zawodowego wykonywania scalania gruntów — wraz z życiorysem, zwłaszcza szczegółowo uwidoczniającym działalność kandydata w zakresie scalania gruntów;

2) wykaz wszystkich prac scaleniowych na obszarze Rzeczypospolitej Polskiej, w których przyjmowali udział, ze wskazaniem powiatów, na których terenie prace te były podejmowane;

3) odpisy wierzytelne dowodów, stwierdzających kwalifikacje naukowe i fachowe, wreszcie

4) dowód stwierdzający obywatelstwo polskie, pełnię praw obywatelskich i nieskazitelną przeszłość.

§ 3. Udzielone upoważnienie do zawodowego wykonywania scalania gruntów jest upoważnieniem osobistym, przysługującym wyłącznie tej osobie fizycznej, na której imię zostało wydane.

Upoważnienie powyższe jest bezterminowe, lecz może być w każdym czasie cofnięte przez Ministra Reform Rolnych, a w szczególności w wypadkach:

- a) naruszenia przez osoby upoważnione postanowień ustaw, związanych z przebudową ustroju rolnego oraz rozporządzeń, przepisów i zarządzeń normujących ich wykonywanie;
- b) nadużyć popełnionych przez te osoby przy wykonywaniu swego zawodu, a zwłaszcza przy wykonywaniu prac, dotyczących przebudowy ustroju rolnego;
- c) wdrożenia przeciwko tym osobom dochożeń karnych z powodu przestępstw z chęci zysku;
- d) nieudolnego wykonywania podejmowanych prac, wreszcie,
- e) utraty obywatelstwa polskiego.

Cofnięte upoważnienie może być ponownie udzielone z wyjątkiem wypadków przewidzianych w p.p. b i e lecz nie wcześniej jak po upływie roku oraz w p. c — w razie całkowitego uniewinnienia w drodze sądowej.

§ 4. Cofnięcie upoważnienia pociąga za sobą niezwłoczne zawieszenie uprawnień, przewidzianych w § 9. W tych wypadkach osoba upoważniona, z chwilą otrzymania zawiadomienia o cofnięciu upoważnienia, winna w ciągu dni 7 przekazać powiatowemu urzędowi ziemskiemu wszelkie dowody i dokumenty dotyczące podjętej pracy, sporządzone względnie otrzymane od stron lub urzędów, a to pod rygorem ich przymusowego odebrania w drodze administracyjnej.

Wykończenie pracy w tym wypadku może być powierzone na wniosek rady uczestników scalenia innej osobie upoważnionej, albo uskutecznione z urzędu w terminie określonym przez okręgowy urząd ziemski.

§ 5. Niezależnie od osób fizycznych, pomienionych w § 1 rozporządzenia niniejszego, upoważnienie do zawodowego wykonywania scalania gruntów mogą otrzymać ubiegające się o nie spółki lub zrzeczenia, działające na mocy koncesji lub zatwierdzonych statutów, przewidujących między innymi podejmowanie pod kontrolą urzędów ziemskich prac, dotyczących przebudowy ustroju rolnego, a w szczególności prac związanych ze scalaniem gruntów, oraz związki samorządowe.

§ 6. Upoważnienie do zawodowego wykonywania scalania gruntów pomienione w § poprzednim osoby prawne otrzymują pod warunkiem, że działalność ich w dziedzinie scalania gruntów podlegać będzie ścisłej kontroli Ministerstwa Reform Rolnych i podwładnych mu urzędów ziemskich, a mianowicie:

- a) okręgowym urzędem ziemskim przysługuje prawo wglądu we wszystkie akta, dotyczące działalności w dziedzinie scalania gruntów, oraz prawo wydawania w tym zakresie pracy miarodajnych zarządzeń, do których rzeczony osoby obowiązane są ściśle się stosować;
- b) z postępu poszczególnych prac scaleniowych osoby te przedkładać będą za pośrednictwem właściwego powiatowego urzędu ziemskiego do okręgowego urzędu ziemskiego sprawozdania w terminach i według wzorów do tego ustanawianych;
- c) o każdym posiedzeniu organów naczelnych zrzeczeń (rada nadzorcza, walne zebranie), na którym mają być rozpatrywane sprawy, związane ze scalaniem gruntów, winien być przynajmniej na 7 dni przed posiedzeniem powiadomiony okręgowy urząd ziemski, na którego terenie działalności znajduje się siedziba zrzeczenia, wreszcie
- d) delegowanym na pomienione posiedzenia i zebrania urzędnikom Ministerstwa Reform Rolnych przysługiwać będzie prawo zawieszania wykonania zapadających uchwał, w przedmiocie prac podejmowanych w związku ze scalaniem gruntów; zażalenia w tym względzie rozstrzyga Minister Reform Rolnych ostatecznie.

Wykonywanie prac scaleniowych na gruncie osoby prawne mogą powierzać wyłącznie takim osobom fizycznym, które odpowiadają warunkom pomienionym w § 1 rozporządzenia niniejszego, stwierdzonym przez Ministra Reform Rolnych.

§ 7. Osoby prawne, ubiegające się o upoważnienie do zawodowego wykonywania scalania gruntów, winny przedłożyć za pośrednictwem okręgowego urzędu ziemskiego, na którego terenie działalności mają swą siedzibę, do Ministerstwa Reform Rolnych dowody i dokumenty następujące:

- a) należyce ostemplowane podania o udzielenie upoważnienia;
- b) wierzytelny odpis statutu zalegalizowanego, względnie aktu spółki, oraz
- c) zobowiązanie osoby prawnej do przestrzegania warunków wyszczególnionych w § poprzednim, o ile we wspomnianym statucie względnie akcie spółki nie są przewidziane uprawnienia urzędów ziemskich do nadzoru i kontroli nad działalnością osoby prawnej w dziedzinie prac, podejmowanych w związku ze scalaniem gruntów.

§ 8. Postanowienia §§ 3 i 4 rozporządzenia niniejszego mają analogiczne zastosowanie i do upoważnionych osób prawnych.

§ 9. Zawodowe wykonywanie scalenia gruntów trybem przewidzianym w ustawie z dnia 31 lipca 1923 r. o scalaniu gruntów, przez osoby upoważnione polega:

- a) na zaprojektowaniu obszaru scalenia,
- b) na sporządzeniu szczegółowego projektu scalenia na obszarze ustalonym orzeczeniem okręgowej komisji ziemskiej oraz
- c) na wykonaniu zatwierdzonego projektu scalenia na gruncie.

Wyżej pomienione prace, a zwłaszcza wyszczególnione w p. p. b i c, na jednym obszarze scalenia winny być z reguły wykonywane przez jedną i tę samą osobą upoważnioną z wyjątkiem wypadków przewidzianych w § 4 rozporządzenia niniejszego.

§ 10. Podjęcie przez osoby upoważnione czynności mających na celu zaprojektowanie obszaru scalenia (p. a § 9), następuje na skutek bezpośredniego zwrócenia się do tych osób samych interesowanych.

Przed rozpoczęciem tych czynności osoby upoważnione, winny zakomunikować powiatowemu urzędowi ziemskiemu, przynajmniej na 7 dni przedtem, termin podjęcia prac na gruncie. Na skutek powyższego zawiadomienia powiatowy urząd ziemski na żądanie przekazuje osobie upoważnionej wszelkie dowody i dokumenty, dotyczące zamierzonej pracy, względnie zezwala na sporządzenie odpisów i odrysów ze wspomnianych dokumentów. O ile prace te są podejmowane przez osoby prawne (§ 5) winny one równocześnie podać nazwisko i imię delegowanego w tym celu na miejsce swego funkcjonariusza.

§ 11. Zaprojektowanie obszaru scalenia przez osoby upoważnione winno się odbywać trybem przewidzianym w §§ 42—45 rozporządzenia Ministra Reform Rolnych z dn. 27 lutego 1924 r., wydanego w porozumieniu z Ministrem Sprawiedliwości w przedmiocie wykonania ustawy z dnia 31 lipca 1923 r. o scalaniu gruntów (Dz. U. R. P. r. 1924 № 26, poz. 266) z tą zmianą, że czynności komisarza ziemskiego wykonywa osoba upoważniona (§ 1) względnie funkcjonariusz upoważniony osoby prawnej (§ 5), (technicy scaleniowi), oraz, że w razie potrzeby mogą oni do współpracy powoływać rzeczoznawców.

Projektowany obszar scalenia winien umożliwiać wykonanie czynności, przewidzianych w art. 7 ustawy z dnia 31 lipca 1923 r. o scalaniu gruntów.

§ 12. Opracowany przez osoby upoważnione projekt obszaru scalenia wraz z wnioskiem interesowanym w przedmiocie wdrożenia postępowania scaleniowego oraz dokumentami i dowodami, wyszczególnionymi w §§ 39 i 46 cytowanego wyżej rozporządzenia Ministra Reform Rolnych z dnia 27 lutego 1924 r. i dokumentami otrzymanymi z powiatowego urzędu ziemskiego (§ 8); winien być przekazany właściwemu komisarzowi ziemskiemu, który w ciągu dni 30 obowiązany jest zjechać na miejsce, stwierdzić zgodność wniosku z postanowieniami ustawy z dn. 31 lipca 1923 r. o scalaniu gruntów, wreszcie zaopiniować o racjonalności projektowanego obszaru scalenia. W razie uznania opracowanego projektu za nieracjonalny, względnie stwierdzenia, że został opracowany niezgodnie z cytowanym wyżej rozporządzeniem z dn. 27 lutego 1924 r. komisarz ziemski zwraca akta osobie upoważnionej do uzupełnienia. Uzupełniony w myśli opinii komisarza ziemskiego projekt zostaje przesłany niezwłocznie do okręgowego urzędu ziemskiego, celem wniesienia na posiedzenie okręgowej komisji ziemskiej do zatwierdzenia, a w następstwie wykonania czynności, wyszczególnionych w § 48 tegoż rozporządzenia.

W razie rozbieżności zdań pomiędzy komisarzem ziemskim, a osobą upoważnioną w przedmiocie określenia obszaru scalenia, ta ostatnia dokona żądanego uzupełnienia, a przy przedłożeniu projektu zaznaczy, o ile i dlaczego różni się z opinią komisarza ziemskiego.

§ 13. Opracowanie projektu obszaru scalenia przez osoby upoważnione z reguły nie może przekraczać 2 miesięcy od daty powiadomienia powiatowego urzędu ziemskiego o rozpoczęciu prac (§ 10). Po upływie tego terminu komisarz ziemski, albo na skutek uzasadnionej okoliczności przedłuży termin opracowania, albo też zażąda niezwłocznego zwrotu akt i dokumentów, przekazanych przez powiatowy urząd ziemski w związku z podjęciem pracy.

§ 14. Podjęcie prac wyszczególnionych w p. b § 9 rozporządzenia niniejszego może nastąpić nie wcześniej, niż po uprawomocnieniu się orzeczenia okręgowej komisji ziemskiej w przedmiocie wdrożenia postępowania scaleniowego i wykonaniu przez urzędy ziemskie czynności, przewidzianych w §§ 48—52 cyt. wyżej rozporządzenia Ministra Reform Rolnych z dnia 27 lutego 1924 r. oraz na skutek otrzymanej delegacji z okręgowego urzędu ziemskiego, o której tenże urząd zawiadomi właściwego komisarza ziemskiego, starostę i osoby interesowane (rady uczestników scalenia, przedstawicieli scalanych dóbr ziemskich).

§ 15. Delegowanie przez okręgowy urząd ziemski osób upoważnionych celem podjęcia przez nich czynności, dotyczących opracowania szczegółowego projektu scalenia, (§ 14), następuje bądź z własnej inicjatywy tego urzędu, bądź na wniosek rady uczestników scalenia, względnie delegatów tych rad lub przedstawicieli dóbr ziemskich (obszarów dworskich) oraz po uprzednim zawarciu przez okręgowy urząd ziemski w tym względzie umowy z osobą upoważnioną.

W wypadkach, gdy wszystkie rady uczestników scalenia i wszyscy przedstawiciele dóbr ziemskich (obszarów dworskich) danego obszaru scalenia zawrą umowę z osobą upoważnioną, w przedmiocie opracowania przez nią szczegółowego projektu scalenia, okręgowy urząd ziemski deleguje technika scaleniowego bez uprzedniego zawarcia z nim w tym względzie umowy, jednakże przy zachowaniu postanowień § 55 cyt. wyżej rozporządzenia Ministra Reform Rolnych z dn. 27 lutego 1924 r.

§ 16. Delegowana przez okręgowy urząd ziemski osoba upoważniona (§ 1), względnie delegowany przez tenże urząd funkcjonariusz upoważnionej osoby prawnej (§ 5) — (technicy scaleniowi), przy wykonywaniu czynności, mających na celu opracowanie szczegółowego projektu scalenia (p. b § 9), stosować się będą do przepisów następujących:

1) prace pomiarowe na gruncie wyżej wymienieni technicy scaleniowi wykonywać mogą osobiście, o ile niezależnie od uprawnień normowanych niniejszym rozporządzeniem — posiadają uprawnienia, przewidziane w rozporządzeniu Ministra Reform Rolnych z dnia 14 grudnia 1923 r. w sprawie upoważnienia niektórych kategorii mierniczych do wykonywania czynności pomiarowych, związanych z przebudową ustroju realnego (Dz. U. R. P. № 132 poz. 1097), względnie pod ich bezpośrednim nadzorem i na ich wyłączną odpowiedzialność przeprowadzać będą geometry z pośród osób wyszczególnionych we wspomnianym wyżej rozporządzeniu z dnia 14 grudnia 1923 r.

2) przy wykonywaniu prac pomiarowych mają zastosowanie przepisy techniczne, obowiązujące w urzędach ziemskich, a w szczególności odnośnie postanowienia cyt. wyżej rozporządzenia Ministra Reform Rolnych z dn. 27 lutego 1924 r.

3) W celu ustalenia zasad podziału wspólnot gruntowych, względnie ich użytkowania, określenia ich obszaru projektowanego na cele miejscowej użyteczności ogólnej, dokonania wyboru rzeczoznawców do komisji szacunkowych i t. p. spraw związanych ze scaleniem gruntów, tudzież w celu rozważenia życzeń poszczególnych uczestników scalenia, technikowi scaleniowemu przysługuje prawo bezpośredniego zwoływania posiedzeń rady uczestników scalenia oraz zwoływania zebrań delegatów tych rad i przewodniczenia na tych ostatnich, ponadto przysługuje prawo przedkładania na tych posiedzeniach i zebraniach konkretnych wniosków, dotyczących opracowywanego projektu scalenia.

Na powyższych posiedzeniach i zebraniach technik scaleniowy posiada tylko głos doradczy. Protokół z posiedzenia rady uczestników scalenia w przedmiocie wyboru rzeczoznawców do komisji szacunkowej winien być poświadczony przez komisarza ziemskiego.

4) Czynności klasyfikacyjno-szacunkowe technik scaleniowy przeprowadza przez komisję szacunkową w składzie przewidzianym w art. 26 ustawy z dnia 31 lipca 1923 r. o scalaniu gruntów, której w zastępstwie komisarza ziemskiego przewodniczy, przestrzegając ściśle postanowienia §§ 62 do 68 cyt. wyżej rozporządzenia Ministra Reform Rolnych z dnia 27-go lutego 1924 r.

5) W wypadkach stwierdzenia niezgodności uchwał Rady uczestników scalenia z przepisami ustawy o scalaniu gruntów, względnie postanowienia rozporządzeń, przepisów i zarządzeń w przedmiocie wykonywania tej ustawy, lub też wogóle ujawnienia szkodliwej dla akcji scalenia działalności poszczególnych uczestników lub rad uczestników względnie delegatów tych rad, technikowi scaleniowemu przysługuje prawo zwrócenia się do powiatowego urzędu ziemskiego, celem niezwłocznego wydania odpowiednich zarządzeń.

6) W celu ustalenia starego stanu posiadania, technik scaleniowy obowiązany jest uprzednio na 14 dni przed zakończeniem prac wyszczególnionych w § 71 cytowanego wyżej rozporządzenia Ministra Reform Rolnych z dnia 27 lutego 1924 r. powiadomić o tem komisarza ziemskiego, który winien z reguły na oznaczony dzień ukończenia wspomnianych prac, a w każdym razie nie później niż w siedem dni od tego terminu zwołać zebranie wszystkich uczestników scalenia oraz dokonać czynności przewidzianych w § 72 powyższego rozporządzenia z dnia 27 lutego 1924 r.

7) Przed przystąpieniem do opracowania szczegółowego projektu scalenia, technik scaleniowy winien zaznaczyć się z życzeniami uczestników scalenia, ustalić ich wnioski w przedmiocie projektu scalenia, dokompletować dowody stwierdzające tytuły własności (posiadania) oraz ustalić łącznie z radą uczestników względnie delegatami tych rad i przedstawicielami scalanych dóbr ziemskich (obszarów dworskich) — główne wytyczne do projektu scalenia, jako to: zasady wyprostowania starych lub utworzenia nowych granic poszczególnych jednostek administracyjnych; kierunek i przybliżone położenie dróg na scalanym obszarze, a zwłaszcza dróg, przy których leżeć będą przyszłe siedliska (osiedla) uczestników scalenia; zasady rozmieszczenia scalanych działek i t. p.

8) Przy opracowaniu szczegółowego projektu scalenia, które następuje po uprzednim stwierdzeniu i ustaleniu starego stanu posiadania (p. 6), technik scaleniowy, opierając się na materiałach i dowodach wyżej wymienionych w p. 7, winien ściśle przestrzegać zasad prawidłowego scalenia, a zwłaszcza zasad wyszczególnionych w cyt. wyżej rozporządzeniu Ministra Reform Rolnych z dn. 27 lutego 1924 r.; wreszcie

9) opracowany przez technika scaleniowego szczegółowy projekt scalenia winien odpowiadać wymogom wyluszczonego w §§ 76—80 cyt. wyżej rozporządzenia Ministra Reform Rolnych z dnia 27-go lutego 1924 r.

§ 17. Wszelkie umowy i układy zawarte w toku postępowania scaleniowego pomiędzy uczestnikami scalenia, o ile nie sprzeciwiają się postanowieniom ustawy z dnia 31 lipca 1923 r. o scalaniu gruntów, winny być do swej ważności poświadczony przez komisarza ziemskiego, względnie przed tymże komisarzem spisane.

§ 18. Opracowany przez technika scaleniowego projekt scalenia gruntów, po dokonaniu rewizji technicznej, przewidzianej w § 80 cyt. wyżej rozpo-

rzządzenia Ministra Reform Rolnych z dnia 27 lutego 1924 r., winien być przekazany wraz ze wszystkimi dowodami i dokumentami, sporządzonymi i zebranymi w toku jego opracowania do powiatowego urzędu ziemskiego, który nadaje dalszy bieg sprawie trybem, przewidzianym w §§ 81 i 82 powyższego rozporządzenia. Na zebraniu przewidzianym we wspomnianym wyżej § 81 rozporządzenia obecność technika scaleniowego jest nieodzowną celem udzielania wyjaśnień przy ustalaniu opinii uczestników scalenia o sporządzonym projekcie. W tym celu komisarz ziemski winien o terminie tego zebrania powiadomić przednio technika scaleniowego, którego nieprzybycie bez uzasadnionych powodów, może spowodować skutki, przewidziane w § 3 rozporządzenia niniejszego.

§ 19. Wykonanie przez osoby upoważnione czynności wyszczególnionych w p. c. § 9 rozporządzenia niniejszego, ogranicza się wyłącznie do utrwalenia na gruncie granic poszczególnych działek na podstawie zatwierdzonego orzeczeniem okręgowej komisji ziemskiej projektu scalenia oraz na przedłożeniu do okręgowego urzędu ziemskiego niezbędnych dowodów pomiarowych (§ 21).

W tym celu okręgowy urząd ziemski, niezwłocznie po uprawomocnieniu się orzeczenia okręgowej komisji ziemskiej zatwierdzającego projekt scalenia, prześle osobie upoważnionej odpis pomienionego orzeczenia.

§ 20. Utrwalenie na gruncie granic nowopowstałych w wyniku scalenia działek winno być przeprowadzone zgodnie z postanowieniami § 65 cyt. wyżej rozporządzenia Ministra Reform Rolnych z dnia 27 lutego 1924 r. Rozpoczęcie tych prac winno nastąpić w terminie wskazanym przez okręgowy urząd ziemski. O dniu, w którym powyższe prace mogą być ukończone, osoby upoważnione winny zawiadomić przynajmniej na 7 dni przedtem powiatowy urząd ziemski, celem podjęcia dalszego biegu sprawy w myśl postanowień § 86 i nast. wspomnianego wyżej rozporządzenia.

§ 21. Oprócz dokumentów i dowodów pomiarowych, sporządzonych w związku z opracowaniem projektu scalenia (§§ 70, 76 i 77 cyt. rozporządzenia Ministra Reform Rolnych z dnia 27 lutego 1924 r.), osoby upoważnione obowiązane są, w terminie najpóźniej 6-miesięcznym od daty zakończenia prac nad utrwaleniem na gruncie granic nowopowstałych w wyniku scalenia działek (§ 20), przedłożyć do okręgowego urzędu ziemskiego, niezależnie od operatu pomiarowego przewidzianego odnośnymi przepisami technicznymi, następujące załączniki oraz dodatkowe dowody pomiarowe:

- a) zmniejszone w dowolnej skali plany całego obszaru scalenia, uwidoczniające: jeden — stan przed scaleniem oraz drugi — stan po scaleniu, kolorowane, lecz bez żadnych cyfrowych danych dotyczących granic i obszaru, sporządzony każdy na papierze rozmiarów 40×50 cm., wraz z ogólnym opisem obszaru

i wyszczególnieniem charakterystycznych cech wykonanego scalenia i

- b) kolorowane kopje planów posiadłość oddzielnie z podaniem obszaru poszczególnych użytków rolnych, wraz z odpisami odnośnych części ogólnego rejestru pomiarowego po scaleniu.

Powyższe dowody i dokumenty pomiarowe winny być sporządzone zgodnie z przepisami obowiązującymi w tej mierze w urzędach ziemskich.

§ 22. Urzędy ziemskie obowiązane są w toku podjętych prac okazywać osobom upoważnionym w granicach swych uprawnień pomoc przez: umożliwienie wglądu do akt tych urzędów, dotyczących podjętych prac, wzywaniu na żądanie tych osób (na ich koszt) świadków, biegłych i t. p.; udzielanie na żądanie wskazówek i opinii; możliwie bezzwłoczne rozpatrzenie przedkładanych przez nich wniosków; wyjednywanie, o ile się okaże tego potrzeba, opinii innych władz i urzędów i t. p.

W wypadkach konieczności w związku ze scaleniem dokonania likwidacji serwitutów dziedziny niemi obciążonych lub do korzystania z nich uprawnień, a objętych obszarem scalenia, urzędy ziemskie przedsięwzją niezwłocznie niezbędne zarządzenia, przewidziane odnośnymi ustawami o likwidacji serwitutów, mające na celu jaknajszybsze przeprowadzenie postępowania likwidacyjnego, tak aby ono nie tamowało prawidłowego biegu postępowania scaleniowego.

§ 23. Wszelkie skargi i zażalenia na czynności osób upoważnionych, z wyjątkiem skarg wpływających z niedotrzymania umów ze stronami (§ 15 ust. końcowych), które podlegają rozpatrzeniu we właściwych sądach, osoby interesowane winny przedkładać do powiatowego urzędu ziemskiego.

Na skutek powyższych skarg i zażaleń komisarz ziemski obowiązany jest najdalej w ciągu dni 30 od daty ich otrzymania przeprowadzić dochodzenie i wyniki dochodzenia wraz ze swą opinią i wnioskiem przesłać do rozstrzygnięcia okręgowego urzędu ziemskiego.

Niezależnie od powyższego komisarzowi ziemskiemu przysługuje prawo bezpośredniego nadzoru nad działalnością osób upoważnionych i wglądu w przebieg wykonywanych przez nie prac, a w związku z tem prawo udzielania wskazówek, korygowania projektów i t. p. Do pomienionych wyżej zarządzeń komisarza ziemskiego osoby upoważnione winny się ściśle stosować; od zarządzeń powyższych osoby upoważnione mogą się odnieść do okręgowego urzędu ziemskiego za pośrednictwem tegoż komisarza.

§ 24. Z postępu prac na gruncie osoby upoważnione przedkładają, za pośrednictwem powiatowego urzędu ziemskiego, do okręgowego urzędu ziemskiego sprawozdania w terminach i według wzorów w tym celu ustanawianych.

Na skutek powyższych danych sprawozdawczych powiatowy i okręgowy urząd ziemski odnoto-

wywuje w ustanowionych do tego repertorjach i kontrolach przebieg i postęp pracy.

§ 25. Za techniczne wykonanie scalenia gruntów, z wyjątkiem wypadków przewidzianych w ustępie końcowym § 15 rozporządzenia niniejszego, osoby upoważnione pobierać będą z okręgowego urzędu ziemskiego wynagrodzenie, każdorazowo określane przez tenże urząd w umowach z osobami upoważnionymi zawartych, w zależności od miejscowych warunków pracy.

§ 26. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem jego ogłoszenia.

Minister Reform Rolnych: *Z. Ludkiewicz*